

- เหตุเบื้องหลังการกระทำผิด การกระทำผิด เพราะความจำเป็น บังคับหรือเพราะถูกยั่วโทสะ อาจ ได้รับโทษน้อยกว่าทาผิดโดย สันดานชั่วร้าย บางทีการ กระทำผิดอาจเกิดขึ้นเพราะโรคจิตซึ่ง ต้องใช้การรักษา มากกว่าการลงโทษ

- สภาพของผู้กระทำผิด ในความผิดอย่าง เดียวกัน อาจกำหนด โทษต่างกันตามสภาพของ ผู้กระทำผิด ซึ่งอาจต้องพิจารณาโดย คำนึงถึง เพศ อายุ

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะปันหยี

จัดทำโดย สำนักงานปลัด
โทร. 076679144

กิจกรรมส่งเสริมให้พนักงานและลูกจ้างในสังกัดรักษาวินัย
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะปันหยี

“บุคลากร อบต. เกาะปันหยี
จิตสำนึกดี รักษาวินัย”

แนวทางการลงโทษทางวินัย

การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ คือ การพิจารณา วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำ ผิดวินัยในกรณีใด ตาม มาตราใด และควรลงโทษในสถานใด หรือไม่ ทั้งนี้เป็น กระบวนการที่จะต้อง กระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา โดยเฉพาะตามที่กฎหมาย กำหนดไว้ การพิจารณาความผิด และกำหนดโทษพึงกระทำ เมื่อได้ ทราบข้อเท็จจริงของเรื่องที่ กล่าวหาโดยกระจำงัดข้อเท็จจริงที่พิจารณา ความผิดและกำหนด โทษได้แล้ว ทั้งนี้หากเป็นความผิดวินัย ซึ่งมีใช้ กรณีความผิดที่ ปรากฏชัดแจ้ง จะต้องได้ข้อเท็จจริงจากการสืบสวน หรือ สอบสวน หากเป็นความผิดวินัยในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง อาจได้ข้อเท็จจริงจากคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุด การสืบสวน การ รายงาน หรือการรวบรวมข้อมูลแล้วแต่กรณี

หลักการพิจารณาความผิด

ในการพิจารณาความผิด มีหลักที่ควรคำนึงถึงอยู่ 2 หลัก คือ

(1) **หลักนิติธรรม** ได้แก่การพิจารณาตามตัวบทกฎหมาย กล่าวคือ การที่จะถือว่าการกระทำอย่างใดเป็นความผิดทางวินัยฐานใด นั้น ต้องมีบทกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทาง วินัย ถ้าไม่มีบทกฎหมายว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางวินัย ก็ไม่ถือเป็นการกระทำผิดวินัย ทั้งนี้ การที่จะถือว่าการกระทำอย่างไร เป็นความผิดทางวินัยฐานใดนั้น ต้องพิจารณาให้เข้าองค์ประกอบของ ความผิดฐานนั้นทุกประการ ถ้ากรณีใดไม่ครบองค์ประกอบความผิด ฐานใดก็ไม่เป็นความผิดฐานนั้น ถ้าข้อเท็จจริงบ่งชี้เข้าองค์ประกอบ ความผิดตามมาตราใด ก็ปรับบทเป็นความผิดไปตามมาตรานั้น และ ลงโทษไปตามความผิดนั้น

(2) **หลักมนุษยธรรม** ได้แก่ การพิจารณาทบทวนให้รอบคอบ โดยคำนึงถึงความเป็นจริงและความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ควร จะเป็น เช่น ตามตัวอย่างดังกล่าวใน (1) ถ้าพิจารณาโดยใช้หลักมน โธรรมด้วย ก่อนที่จะปรับบทความผิด และกำหนดโทษจะต้องคำนึงถึง ความเป็นจริงตามเหตุผลที่ควรจะเป็นในสภาพการณ์เช่นนั้นว่าเป็นการ พุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือไม่ด้วย ซึ่งการพิจารณาโดยคำนึงถึงความ เป็นจริงตามเหตุผลที่ควรจะเป็นนั้น ต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพฤติการณ์

แวดล้อมประกอบ เช่น ดูว่าฐานะของเจ้าหน้าที่ผู้ยื่นเป็นอย่างไร ถ้าฐานะยากจนมาก เงินขาดมือเสมอ ชักหน้าไม่ถึงหลังเป็นประจําอย่างนี้ แม้เงิน 10 บาท 20 บาท ก็อาจฟังว่าเอาไปหมุนใช้ส่วนตัวก่อนได้ แต่ถ้าเป็นคนร่ำรวย ฐานะดี มีเงินติดตัวอยู่เป็นจํานวนพันเสมอ อย่างนี้ การที่เงินหลวง 20-30 บาท เข้าไปปนอยู่ในกระเป๋าก็ถึงแม้จะใช้ปนกันไปกับเงินส่วนตัวก็คงจะไม่ได้ประโยชน์แก่ตนเองอย่างใด ก็ไม่น่าจะปรับบทเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เพราะขาดองค์ประกอบในข้อที่ว่า

“เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มีควรได้” และอาจต้องดูระยะเวลาที่เงินอยู่กับตัวด้วยว่านานเพียงใด ถ้าระยะเวลาเป็นเดือน ๆ ก็อาจได้ประโยชน์ส่วนตัวในการที่มีเงินนั้นอยู่ในมือ พอที่ฟังว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการได้

แต่ถ้าเงินอยู่ในมือเพียง 2-3 วัน แล้วนำมาส่งเอง โดยเมมเหตุบังคอบให้ต้องส่ง แม้เงินจะมาก ก็น่าจะไม่ได้ประโยชน์อะไรในการที่มีเงินนั้นอยู่ในมือ จึงขาดองค์ประกอบที่จะฟังว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ความผิดที่จะปรับบทคงจะเข้ากรณีเพียงไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ดังนี้ เป็นการพิจารณาโดยอาศัยหลัก นิติธรรม และหลักมโนธรรมประกอบกัน ซึ่งจะถูกต้องตามความเป็นจริง และเหมาะสมกว่า การพิจารณาโดยอาศัยหลัก นิติธรรมแต่เพียงอย่างเดียว

(1) **หลักนิติธรรม** คือ คำนึงถึงระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

(ก) ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องโทษสถานไล่ออกหรือปลดออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะลดหย่อนก็ได้ แต่ลดต่ำกว่าปลดออกไม่ได้

(ข) ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง จะต้องลงทัณฑ์ภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือน

(ค) ความผิดวินัยเล็กน้อย อาจวางโทษสถานภาคทัณฑ์ แต่ถ้าเป็นความผิดครั้งแรก และผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยถือว่าตกเดือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

(2) **หลักมโนธรรม** คือ การพิจารณาทบทวนให้รอบคอบโดยคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ควรจะเป็นภายในขอบเขตระดับ

โทษตามที่กฎหมายกำหนด เช่นในกรณีที่กฎหมายกำหนดว่าความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องลงโทษไล่ออก หรือปลดออก ดังนี้กรณีไหนควรกำหนดโทษเป็นไล่ออก กรณีไหนควรกำหนดโทษเป็นปลดออก ควรใช้หลักมโนธรรมเข้าประกอบการพิจารณาด้วย และทานองเดียวกันในกรณีความผิดไม่ร้ายแรง กรณีไหนจะควรลงทัณฑ์ กักขัง กักขัง หรือภาคทัณฑ์ และกรณีไหนจะควรลดหย่อนโทษ หรืองดโทษ ก็ควรใช้หลักมโนธรรมเข้าประกอบการพิจารณาด้วย

(3) **หลักความเป็นธรรม** คือ การลงโทษจะต้องให้ได้รับระดับเสมอหน้ากัน ใครทำผิดก็ต้องถูกลงโทษ ไม่มียกเว้น ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง การกระทำผิดอย่างเดียวกันในลักษณะ และพฤติการณ์คล้ายคลึงกัน ควรจะวางโทษเท่ากัน

อย่างไรก็ดี แม้จะเป็นความผิดอย่างเดียวกันก็อาจ แตกต่างกันในลักษณะพฤติการณ์ หรือเหตุผลซึ่งอาจ ใช้ดุลพินิจวางโทษหนักเบาแตกต่างกันตามควรแก่ กรณีได้ โดยนาเหตุบางประการมาประกอบการ พิจารณา เช่น

- **ลักษณะของการกระทำผิด** ความผิดอย่าง เดียวกัน บางกรณีพฤติการณ์หรือลักษณะแห่งการ กระทำผิดเป็นการกระทำ ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องวางโทษหนักอาจจะถึงไล่ออกจากราชการ แต่ บางกรณีพฤติการณ์หรือลักษณะการกระทำผิดไม่ถึง ชั้นเป็นความผิดร้ายแรง ซึ่งอาจพิจารณาวางโทษ สถานเบาลดหลั่นกันตามสมควรแก่กรณี

- **ผลแห่งการกระทำผิด** ความผิดอย่างเดียวกัน อาจต้องวางโทษต่างกัน เพราะผลแห่งการกระทำผิด ทำให้เกิดความเสียหายมากน้อยต่างกัน

- **คุณความดี** ในความผิดอย่างเดียวกัน ผู้มี ประวัติการทางานดี ไม่เคยกระทำผิดมาก่อน อาจ ได้รับโทษน้อยกว่าผู้ที่เคยทำผิดมาก่อนแล้ว ผู้ทำผิดใน เรื่องเดียวกัน ความที่พยายามแก้ไขบรรเทาผลร้ายอาจ ได้รับโทษน้อยกว่าผู้ไม่ได้พยายามทำเช่นนั้น เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องควบคุมผู้ต้องหาไม่ดีเป็น เหตุให้ผู้ต้องหาหลบหนี ในรายที่พยายามติดตาม จับกุมผู้ต้องหาที่หลบหนีคืนมาได้ ควรจะได้รับโทษ น้อยกว่าคนที่ไม่พยายามทำเช่นนั้น

- **การรู้หรือไม่รู้ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด** ถ้า ทำไปทั้ง ๆ ที่รู้ว่าผิด ย่อมมีโทษหนักกว่าทำไปเพราะ ไม่รู้ว่าผิด